

12. Ненов Д. Екстрадиція та міжнародний розшук: як це працює? URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/kriminalne-pravo-ta-proces/ekstradiciya-ta-mizhnarodniy-rozshuk-yak-ce-pracyue.html>

Санакоев Дмитро Борисович

кандидат юридичних наук, доцент
завідувач кафедри фінансових
та стратегічних розслідувань ФПФПСР
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Соломіна Ганна Валеріївна

кандидат економічних наук,
фінансовий директор
ТОВ «КУА «Дніпровський інвестор»

РИЗИКИ І ЗАГРОЗИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ

Економічна діяльність організації в ринкових умовах характеризується невизначеністю або ризиком, властивим цій системі. Вона виражається, в свою чергу, в тому, що рано чи пізно економічна ситуація може піддаватися випадковим впливам як об'єктивним (інфляція, зростання цін, падіння рівня життя), так і суб'єктивним. В результаті цього управлінський персонал організації має невизначеність в отриманні очікуваного кінцевого результату, що призводить до збільшення ризику, тобто небезпека провалу, несподівані втрати. Організація повинна бути готова повністю реагувати на зміни зовнішнього середовища, щоб уникнути ризиків і загроз економічній діяльності. Для досягнення заявленої мети в організації повинна бути налагоджена система управління економічною безпекою підприємства.

Вивчення походження ризиків і загроз діяльності організації допомагає визначити їх соціальну, техногенну і природну основу. Соціальні чинники зумовлюють наявність політичних і економічних ризиків. Техногенні ризики пов'язані з умовами діяльності фірми, що має на увазі небезпеку, пов'язану з

виконанням робіт і використанням ресурсів фірми. Умови і фактори, які є небезпекою, можуть виникати самі по собі або під впливом певних обставин. Спільною рисою ризиків і небезпек є деструктивний, негативний характер їх впливу на підсистеми організації.

Безліч класифікаційних критеріїв обґрунтовує необхідність розробки низки відповідних профілактичних заходів, які допомогли б усунути або зрівноважити негативний вплив розглянутих загроз і ризиків [1, с.40]. Перша група критеріїв формується на основі наявності потенціалу впливу на ризики і загрози:

- 1) передбачувані та непередбачувані ризики і загрози;
- 2) об'єктивні і суб'єктивні ризики, які диференційовані з точки зору взаємодії між суб'єктами підприємницької діяльності;
- 3) форс-мажорні і не форс-мажорні ризики, які характеризуються як загрози, які піддаються, або не піддаються впливу;
- 4) чисті і спекулятивні ризики, які відображають основні характеристики підприємницької діяльності та інтерпретації, які допомагають для отримання додаткового виграшу.

З точки зору вимірності ризиків і загроз можна виділити наступні:

- 1) катастрофічні, істотні і руйнівні фактори, які викликають труднощі;
- 2) приховані, важко виявляються і очевидні небезпеки, які дійсно існують;
- 3) довгострокові, короткострокові і поточні ризики, які діляться на основі тимчасового параметра;
- 4) тимчасовий ризик, що виникають на певних етапах діяльності фірми.

Класифікація ризиків на основі обраних критеріїв допомагає виявити джерела загроз, небезпек і визначити ті з них, які є найбільш значущими для діяльності фірми, а також встановити потенціал впливів на виявлення негативних факторів. Одночасно можна проводити як кількісну, так і якісну оцінку ризиків і загроз для економічної безпеки фірми. Сучасне підприємство – це основний елемент національної економіки. Управління ризиками та загрозами економічної безпеки є частиною національної стратегії соціально-

економічного розвитку країни. Ось чому загрози, що виникають на рівні взаємодії суб'єктів підприємництва, є стратегічними ризиками [2, с.665].

Кількісні оцінки загроз діяльності національних підприємств допомагають визначити їх як стратегічні ризики. Показники відображають ступінь, в якій підприємство залежить від макроекономічних факторів, і тим самим обґрунтовує наявність загроз економічній безпеці економіки. Сучасна наука і її інститути сформулюють набір індикаторів галузевого рівня, які включають параметри ефективності національних підприємств, в тому числі фактори, що визначають ефективність їх діяльності.

Ключовими значеннями є показники інвестиційної активності та інноваційної активності підприємств. Вітчизняна економіка як і раніше орієнтована в основному на модель імпорту, причому недостатня увага приділяється використанню науково-технічних і технологічних інновацій, які перешкоджають підвищенню продуктивності підприємств. Фізичний і моральний знос на підприємствах є загрозою економічній безпеці. З одного боку, це зумовлює технічну і технологічну відсталість підприємств, а з іншого – посилює фінансові ризики через збільшення витрат на утримання машин і устаткування, що є частиною собівартості продукції.

Зниження виробничого потенціалу підприємств, що працюють в даний час, пов'язане з низькою інвестиційною активністю. Це створює реальну загрозу економічній безпеці компаній, яка зумовлюється нестачею фінансових ресурсів. Найважливішим компонентом ринкової активності фірми є підсистема логістики, а саме, робота з постачальниками та підрядниками. Наявність сукупності загроз економічній безпеці обумовлено тим, що партнери, замовники, постачальники, клієнти та інші учасники економічного взаємодії не здатні виконати умови контракту.

На сьогоднішній день економічні чинники, що визначають ефективність підприємств в сучасній економіці, навряд чи можна розглядати як стимул для розвитку приватного сектора підприємництва в країні. Крім того, по ряду аспектів, поточний стан правового середовища країни і

їїснуючі параметри інфраструктури можуть представляти серйозну загрозу економічній безпеці більшості підприємств.

На основі аналізу структурних змін, що відбуваються в даний час в економіці, технічне і технологічне відставання промислових підприємств від зарубіжних аналогів останнім часом збільшилася з 10-15 до 20-25 років. Зниження частки виробничих підприємств серед всіх підприємств, що працюють в секторі промислового виробництва, призвело до виникнення проблем з укомплектуванням, зокрема, зі скороченням професійного рівня персоналу в результаті необхідності скорочення виробничого персоналу майже на третину. Це, в свою чергу, призвело до зниження рівня конкурентоспроможності продукції. З огляду на, що застаріле технологічне обладнання все ще використовується, виникає ще одна загроза економічній безпеці – відсутність виробничого персоналу, перш за все висококваліфікованих фахівців [3, с.13; 4].

У висновку хотілося б сказати, що система економічної безпеки на підприємствах заснована на принципах концепції управління ризиками, при цьому аналіз ризиків і загроз, а так само і їх класифікація є визначальним етапом в цьому процесі. Багатокритеріальний характер якісних характеристик ризиків, з якими стикаються підприємства, дозволяє структурувати і систематизувати фактори ризику в рамках розробки програм забезпечення економічної безпеки. Управління погрозами і ризиками здійснюється на мікрорівні як частина стратегічного підходу управління господарюючими суб'єктами в середині галузей і підсекторів народного господарства. Тому забезпечення економічної безпеки фірми є частиною антикризових програм для економіки. Якісна оцінка ризиків і загроз на увазі змістовне опис факторів, які їх викликають. Кількісні оцінки мають на увазі оцінку ступеня, в якій кожен з розглянутих факторів впливає на підсистему фірми.

Список використаної літератури:

1. Башинская И.А., Макарец Д.А. Управление рисками в проектах / Экономика. Финансы. Право. – Киев, 2017. – 5/2/2017 – С. 38-40.
2. Слинков А.М., Дидык К.С., Управление рисками как фактор влияния на эффективность деятельности организации. Современные научные исследования и инновации. – 2015. – С. 664–666.
3. ШеметевА.А., Фундаментальные и практические аспекты совершенствования экономического механизма управления рисками на предприятии // Современные научные исследования и инновации. – 2013. – С. 13.
4. Kaplan R.S. Managing risks: a new framework / R.S. Kaplan, A. Mikes // Harvard Business Review. – 2012 – June. – P. 90.

Сеитов Багдат Талгатович,
докторант Академии
правоохранительных органов при
Генеральной прокуратуре
Республики Казахстан

**СРАВНИТЕЛЬНО-ПРАВОВОЙ АНАЛИЗ ОТДЕЛЬНЫХ
НАЛОГОВЫХ ПРЕСТУПЛЕНИЙ (УГОЛОВНО-ПРАВОВЫХ НОРМ,
ПРЕДУСМАТРИВАЮЩИХ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА УКЛОНЕНИЕ ОТ
УПЛАТЫ НАЛОГОВ В УКРАИНЕ И КАЗАХСТАНЕ)**

За уклонение от уплаты налогов в Украине ответственность предусмотрена статьей 212 Уголовного Кодекса Украины (далее — УК) и распространяется как на юридических лиц и частных предпринимателей, так и на физических лиц-налогоплательщиков.

Уголовное наказание за неуплату налогов зависит от наличия отягощающих обстоятельств, в том числе от суммы, которая не поступила в государственный бюджет. При этом размеры ущерба измеряются в необлагаемых минимумах доходов граждан (НМДГ).

Размер НМДГ для квалификации преступлений равняется половине прожиточного минимума, прописанного в законах Украины о государственном бюджете на соответствующий год. Соответственно размер ущерба для